

Inhoud:

Voorplaat: Baardman, <i>Mariska de Graaff</i>	pag. 1
Activiteitenagenda, <i>Bestuur</i>	pag. 4
Bestuursmededelingen september 2023, <i>Hanneke Oltheten en Gab de Croock</i>	pag. 6
Excursieverslagen	pag. 6
Aan (toekomstige) auteurs, <i>redactie Strandloper</i>	pag. 8
Natuur Tekenworkshop van Anita Walsmit Sachs, <i>Jaap Eisenga</i>	pag. 9
Vogels kijken in de Elbtalaue en West-Havelland, <i>Leo en Claire Schaap-Müller</i>	pag. 10
Een nieuw seizoen Torenvalken, <i>George Hageman</i>	pag. 14
Broedresultaat Slechtvalken NH hotel Leeuwenhorst, <i>Gab de Croock en Rob Jansson</i>	pag. 16
Analyse prooiresten nestkast Slechtvalken NH Hotel Noordwijkerhout 2023, <i>Werkgroep Forensische Ecologie</i>	pag. 18
Leeuwenhorster jongen verblijden Sassemsse vogelaars, <i>Hans van Stijn</i>	pag. 24
Hybride Chinese Knobbelgans x Brandgans?? <i>Wilfried Niessen</i>	pag. 25
Galerie, <i>Ivo van Oosten</i>	pag. 26
25 jaar watervogels tellen op de Grote Vijver van landgoed Nieuw-Leeuwenhorst, <i>Hein Verkade</i>	pag. 28
Kerkuilendrama, <i>Mariska de Graaff</i>	pag. 41
Waarnemingen april mei juni 2023, <i>Peter Spierenburg</i>	pag. 42
Werkgroepen	pag. 50

Bij de voorplaat:

Baardman

Foto: Mariska de Graaff

In de Nederlandse vertaling van de *Vogelgids* van Lars Jonsson (1994) maakten we kennis met namen als Goudhaan, Baardman, Witgat, Paap en Bok. Alleen Nonnetje en Stormvogeltje behielden de laatste drie letters. Gelukkig mogen we nu weer spreken van Paapje en Bokje. De naam Baardman bleef echter gehandhaafd. Wellicht krijgen typisch mannelijke vogelnamen als Kemphaan en Baardman nog eens genderneutrale vervangers. Zie voor de officiële vogelnamen op www.dutchavifauna.nl.

De Baardman is een echte rietvogel. Zowel in het broedseizoen als daarbuiten is deze soort volledig afhankelijk van riet. Het voedsel bestaat in de zomer uit insecten en in de winter uit rietzaadjes. Winters met ijzel en sneeuw maken de rietzaadjes onbereikbaar. In de *Vogelatlas van Nederland* (2018) wordt de sterfte in strenge winters toegeschreven aan het geheel ontbreken van rietzaadjes aan het eind van de winter. In eerdere publicaties is te lezen dat in maart de maagsappen al zijn ingesteld op het verteren van insecten waardoor rietzaad niet meer als voedsel kan dienen. Een vorstperiode in begin maart zou daardoor catastrofaal zijn.

Voor de aanleg van de IJsselmeerpolders was de Baardman een zeldzame broedvogel in ons land en daar buiten. De aanleg van eerst Oost (1956) - en daarna Zuid-Flevoland (1968) zorgde voor een explosie wat de aantallen betreft. Schattingen spreken van vele duizenden broedparen in die jaren. Het broedareaal in ons land en West-Europa breidde zich hierdoor sterk uit. Op de trektelposten werden in die tijd regelmatig groepjes overvliegende 'baardmezen' gezien. Zo trokken op 6 oktober 1972 60 ex. over de Driehoek.

In februari 2022 had Mariska het geluk om bij de Zevenhuizerplas (iets ten noorden van Rotterdam) een groepje in het vizier te krijgen. Bij het ontdekken van Baardmannen speelt het opvangen van de typische roepjes vaak een grotere rol dan het uiterlijk van de mannetjes. De rietvelden bij Zevenhuizen staan in de meest recente vogelatlas als winter- en als broedgebied aangegeven.

Jelle van Dijk

